

KOMPLEMENTER MEDICINA

JOURNAL OF COMPLEMENTARY MEDICINE

A TUDOMÁNYOS TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT FOLYÓIRATA

- BÉLFLÓRA
- ARSENICUM ALBUM
- ÁJURVÉDA – AZ ÉLET TUDOMÁNYA
- A TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT TÖRTÉNETE
- ORTOMOLEKULÁRIS MEDICINA ARTERIOSCLEROSISBAN
- LEARY INTERPERSZONÁLIS TIPOLÓGIÁJA ÉS DIAGNOSZTIKÁJA
- A TERMÉSZETGYÓGYÁSZAT FINANSZÍROZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

Kommentár Koltay Erika cikkéhez

MEDICUS CURAT, NATURA SANAT

Dr. Grynaeus Tamás

Koltay Erika cikke nagyobb vizsgálatsorozat eredményeit ismertető kézirat bevezető fejezete. Ebben a tanulmányában a szerző bátran vizsgál egy kényes és vitatott, sok indulattal és féltékeny aggodalommal kísért jelenséget: az ún. alternatív medicina helyzetét a mai Magyarországon. Koltay Erika nem igazságosztó akar lenni: etnológus-szociológus szemmel társadalmi-pszichikai jelenséget vizsgál és értelmez.

Különös az alternatív orvoslási módok és elvek eredete. Egy részük az írásos keleti, ókori-koraújkori magas-kultúrákból (tibeti, kínai indiai, mezopotámiai stb.) meríti filozófiáját-élettanát, kórtanát és az „ősiségre” hivatkozik (ami csalóka érv lehet!). Másrészük 18-19. századi nyugat-európai, többnyire nem orvostudományi gyökerekkel rendelkezik és filozófiájával, de főként természettudományos igazolásával mindmáig adósunk – a homeopátia idestova 200 éve. A cikk több ízben utal ezen irányzatok, folyóiratok, intézmények föltűnő kérészetére (ami erős egy személyhez, „egészség-apostolhoz” kötöttségükről vall) és nem mindig szimpatikus egymással hadakozásukra. *A természetes-egészséges életmód hirdetése változó erősséggel és hangsúllyal a „hivatalos” orvostudomány legjobbjainál már a kezdetektől megtalálható.* (Érdekes módon ezeket a hippokratészi elveket a természetgyógyászok is magukénak vallják, forrásuknak tekintik... Ennek egyik korunkbeli vadhajtása a – nyilván üzleti érdekek szította – koleszterin-hisztéria is.) Biztos, hogy a személytelenné váló, a szó szoros értelmében elgépiesedett mai euro-amerikai orvostudomány és annak csak az ostobák vitatta tévedései és sikertelenségei (mert ne feledjük: contra vim mortis non est medicamen in hortis, azaz röviden: halál ellen nincs orvosság!) ébresztik és táplálják azt az igényt, amit az ún. természetgyógyászat kísérel meg kielégíteni.

Koltay Erika élesen szétválasztja a szájhagyományozás útján továbbadott és megőrzött népi orvoslást és a – többnyire írott úton terjesztett, terjedő – ún. természetgyógyászatot. (A kettőt ui. nagyon gyakran

összekeverik, azonosnak tekintik vagy összemoszák, ami mindkettő hitelességét ronthatja). Talán nem ártana jobban kihangsúlyozni, hogy az előbbi a hagyományos paraszti közösségekben egészen a közelmúltig nem alternatív, hanem az egyetlen orvosló lehetőség volt: tiszteletreméltó küzdelem az egészségért, a gyógyulásért. Másrészt a népi orvoslás a hagyományos világmépbe beilleszthető, azzal értelmezhető. Ezzel szemben a természetgyógyászat filozófiája, világképe helyett többnyire csak zavaros egyvelegeket kapunk. (Mint pl. legutóbb J. Redfield: „A mennyei próféciá”-ját. Az igényelt tudományos alátámasztásban biztató jelenség Lázár Imre pszicho-neuro-immunológiai megközelítése.)

A különbségek mellett a szerző jelzi a természetgyógyászatnak a népi orvoslásra gyakorolt esetleges hatását is, elsősorban M. Treben – egyébként sorscsapással felérő – könyvének olvasottságára utalva. Sőt, még azt az érdekes gondolatot is megkockáztatja, hogy a jövőben a természetgyógyászat fogja átvenni a népi orvoslás szerepét.

Az audiatur et altera pars jelszavával Koltay Erika veszedelmes terepen mozog: az ortodoxia és a reformokra való készség, a becsületes jó szándék és a tudatos szemfényvesztés, az – olykor fanatikus – hit és a cinikus „zsebmetszés” között nehéz egyensúlyozni. Csak az ő becsületességével és tárgyilagosságával lehet a keskeny, igaz úton megmaradni.

Dr. Grynaeus Tamás 1931-ben született, az orvosegyetemet Szegeden végezte. Jelenleg a budapesti Szent János Kórház neuropszichiátriai osztályán dolgozik. (Előző munkahelyei: Baja, Pomáz, Bp. Merényi Gábor Kórház.) Ideg-elmegyógyász szakképesítése van, publikációi egy része ebben a témakörben mozog. Egyetemista kora óta gyűjti az ország különböző területein a hagyományos (népi) orvoslás anyagát, ez érdeklődése másik fő iránya, közleményei másik csoportja e témakörből való. Természetgyógyászzal nem foglalkozott és nem foglalkozik, mint történeti és a népi orvoslással néhány ponton érintkező jelenséget igyekszik figyelemmel kísélni. Levelezési cím: Szent János Kórház EEG Laboratórium, 1125 Budapest, Diósárok utca.